

# Používání aktivizačních metod ve společenskovedním vzdělávání ve výuce druhého stupně základních škol a nižších gymnázií

Cílem dotazníku je zjistit, jak jsou v českých základních školách a na gymnáziích užívány aktivizační metody při výuce občanské výchovy a společenských věd, vytyčit, které metody jsou oblíbené a proč, které naopak nejsou využívány a proč, a stanovit další problémy v užívání aktivizačních metod. Dotazník je určen všem učitelům, kteří vyučují společenské vědy na základní škole nebo na nižších gymnáziích. Děkuji moc za spolupráci!

**\*Povinné pole**

## 1. Pohlaví respondenta \*

*Označte jen jednu elipsu.*

☐ Žena

☐ Muž

## 2. Věk respondenta \*

*Označte jen jednu elipsu.*

☐ 25 - 35 let

☐ 35 - 45 let

☐ 45 - 55 let

☐ 55 - 65 let

☐ 65 let a více

## 3. Vyučuji společenské vědy \*

*Označte jen jednu elipsu.*

- ☐ 0 - 5 let
- ☐ 5 - 10 let
- ☐ 10 - 20 let
- ☐ 20 let a déle

## 4. Vyučuji společenské vědy \*

*Označte jen jednu elipsu.*

- ☐ na druhém stupni základní školy
- ☐ na nižším stupni gymnázia

## 5. Používáte ve výuce společenských věd aktivizační metody? (Aktivizační vyučovací metody jsou všechny metody, které podporují aktivitu žáka v procesu výuky, zvýrazňují aktivní účast žáků při výuce a bezprostřední zapojení do didaktických činností) \*

*Označte jen jednu elipsu.*

- ☐ Ano      *Přeskočte na otázku 7*
- ☐ Ne      *Přeskočte na otázku 6*

*Přeskočte na otázku 7*

Nepoužívám

## 6. Pokud ne, proč? \*

*Zaškrtněte všechny platné možnosti.*

- ☐ Nepřipadají mi efektivní
- ☐ Nevyhovují mi
- ☐ Nevyhovují mým žákům
- ☐ Nejsem si jistý, jak metody správně používat

Jiné: ☐ \_\_\_\_\_

## Používám

## 7. Co určuje nejvíce výběr konkrétní aktivizační metody? \*

*Zaškrtněte všechny platné možnosti.*☐ časové možnosti☐ třída jako celek☐ učivoJiné: ☐ \_\_\_\_\_

## 8. Připadá Vám příprava výuky, která pracuje s aktivizačními metodami, náročnější, než příprava výuky, při které s žáky pracujete pouze frontální metodou? \*

\_\_\_\_\_

## 9. Ovlivňuje používání aktivizačních metod nedostatečná časová dotace společenských věd? \*

\_\_\_\_\_

## 10. Ovlivňuje používání aktivizačních metod to, jaké je klima školy? Změnilo by odlišné klima školy Váš přístup k aktivizačním metodám? \*

\_\_\_\_\_

## 11. Jak často používáte ve výuce aktivizační metody? \*

*Označte jen jednu elipsu.*☐ každou hodinu☐ jednou měsíčně☐ jednou za pololetí☐ Jiné: \_\_\_\_\_

## 12. Daří se Vám žáky aktivizovat? \*

Označte jen jednu elipsu.

- ☐ každou hodinu
- ☐ často
- ☐ většinou ano
- ☐ spíše ne
- ☐ Jiné: \_\_\_\_\_

## 13. Seřad'te sestupně, jaké metody užíváte nejčastěji – diskuzní, heuristické, situační, inscenační, didaktické hry (nejčastější napište první) \*

\_\_\_\_\_

metody

|                    |                                                                                                                                                                                                                                                                |
|--------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Metody diskuzní    | Např. disputace, rozprava, výměna názorů, beseda, jedná se o komunikaci ve skupině, při které se řeší určitý problém.                                                                                                                                          |
| Metody heuristické | Např. techniky, které podporují objevování, hledání a pátrání, kladení problémových otázek, expozicí různých rozporů a problémů nebo seznamováním žáků se zajímavými situacemi a případy, učitel nabádá žáky k tomu, aby si učivo sami osvojili.               |
| Metody situační    | Např. řešení problémové situace, která se vztahuje k reálné události, zahrnuje komplexní vztahy a okolnosti, střety nižších zájmů, metoda nemá povahu pouze jako učební úloha k řešení, ale kromě kognitivní činnosti nutí žáky jednat a reagovat na problémy. |
| Metody inscenační  | Např. hraní rolí, dramatická výchova, scénické hry, učení pomocí modelových situací, kdy jsou žáci – účastníci vzdělávacího procesu, sami přímými aktéry předváděných akcí. Jde o kombinaci hraní rolí a řešení problému.                                      |
| Didaktické hry     | Např. hry, které si kladou za cíl dosáhnout výchovně vzdělávacích cílů výuky samotným průběhem herní aktivity.                                                                                                                                                 |

## 14. Proč uvedenou nejčastější aktivizační metodu používáte nejraději? \*

*Zaškrtněte všechny platné možnosti.*

- ☐ je časově nenáročná  
☐ žáci ji mají rádi  
☐ vyhovuje mi jako vyučujícímu  
☐ je efektivní k osvojení učiva

Jiné: ☐ \_\_\_\_\_

## 15. Proč nepoužíváte tak často metodu, kterou jste napsali jako poslední? \*

*Zaškrtněte všechny platné možnosti.*

- ☐ je časově příliš náročná  
☐ žáky nezaujala  
☐ neosvědčila se mi  
☐ nemám ji ozkoušenou, nevím, jak ji použít

Jiné: ☐ \_\_\_\_\_

## 16. Máte dojem, že aktivizační metody zlepšují schopnost práce v týmu? \*

*Označte jen jednu elipsu.*

- ☐ Ano  
☐ Ne  
☐ Nedokážu posoudit

**Diskuzní  
metody**

Diskuzní metody-ohodnoťte na škále 1-5, jak moc je pro vás výrok pravdivý v praxi (1  
nejméně, 5 nejvíce). Pokud metodu nepoužíváte, označte 0

## 17. Daří se nám s žáky vyměňovat si názory ohledně konkrétního problému \*

*Označte jen jednu elipsu.*

|             |                       |                       |                       |                       |                       |                       |           |
|-------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------|
|             | 0                     | 1                     | 2                     | 3                     | 4                     | 5                     |           |
| Nesouhlasím | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | Souhlasím |

## 18. Daří se mi zapojit celou třídu \*

*Označte jen jednu elipsu.*

|             | 0                     | 1                     | 2                     | 3                     | 4                     | 5                     |           |
|-------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------|
| Nesouhlasím | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | Souhlasím |

## 19. Žáci dokáží myšlenky zformulovat a vyslovit nahlas \*

*Označte jen jednu elipsu.*

|             | 0                     | 1                     | 2                     | 3                     | 4                     | 5                     |           |
|-------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------|
| Nesouhlasím | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | Souhlasím |

## 20. Je pro mě snadné vymyslet vhodnou diskuzní otázku \*

*Označte jen jednu elipsu.*

|             | 0                     | 1                     | 2                     | 3                     | 4                     | 5                     |           |
|-------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------|
| Nesouhlasím | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | Souhlasím |

## 21. Pozoruji u žáků zlepšenou schopnost diskutovat v průběhu vzdělávání \*

*Označte jen jednu elipsu.*

|             | 0                     | 1                     | 2                     | 3                     | 4                     | 5                     |           |
|-------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------|
| Nesouhlasím | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | Souhlasím |

**Heuristické  
metody**

heuristické metody-ohodnoťte na škále 1-5, jak moc je pro vás výrok pravdivý v praxi (1 nejméně, 5 nejvíce). Pokud metodu nepoužíváte, označte 0

## 22. V současné výuce význam heuristických metod narůstá \*

*Označte jen jednu elipsu.*

|             | 0                     | 1                     | 2                     | 3                     | 4                     | 5                     |           |
|-------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------|
| Nesouhlasím | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | Souhlasím |

## 23. Daří se mi nesdělovat pouze poznatky, ale nabádat žáky k objevování \*

*Označte jen jednu elipsu.*

|             | 0                     | 1                     | 2                     | 3                     | 4                     | 5                     |           |
|-------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------|
| Nesouhlasím | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | Souhlasím |

## 24. Problémová výuka mi přijde jako nejefektivnější heuristická metoda \*

*Označte jen jednu elipsu.*

|             | 0                     | 1                     | 2                     | 3                     | 4                     | 5                     |           |
|-------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------|
| Nesouhlasím | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | Souhlasím |

## 25. Nedělá mi problém vymyslet vhodnou náplň hodiny \*

*Označte jen jednu elipsu.*

|             | 0                     | 1                     | 2                     | 3                     | 4                     | 5                     |           |
|-------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------|
| Nesouhlasím | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | Souhlasím |

26. Dokážu připravit hodinu, ve které jsou žáci motivováni k objevování informací \*

Označte jen jednu elipsu.

|             | 0                     | 1                     | 2                     | 3                     | 4                     | 5                     |           |
|-------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------|
| Nesouhlasím | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | Souhlasím |

Situační  
metody

Situační metody-ohodnoťte na škále 1-5, jak moc je pro vás výrok pravdivý v praxi (1 nejméně, 5 nejvíce). Pokud metodu nepoužíváte, označte 0

27. Nedělá mi problém vymyslet vhodnou problémovou situaci \*

Označte jen jednu elipsu.

|             | 0                     | 1                     | 2                     | 3                     | 4                     | 5                     |           |
|-------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------|
| Nesouhlasím | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | Souhlasím |

28. Tato metoda zlepšuje žákům schopnost reagovat na problémy \*

Označte jen jednu elipsu.

|             | 0                     | 1                     | 2                     | 3                     | 4                     | 5                     |           |
|-------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------|
| Nesouhlasím | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | Souhlasím |

29. Žáci jsou schopni předkládat svoje řešení \*

Označte jen jednu elipsu.

|             | 0                     | 1                     | 2                     | 3                     | 4                     | 5                     |           |
|-------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------|
| Nesouhlasím | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | Souhlasím |

## 30. Metoda je pro vyučujícího časově náročná \*

*Označte jen jednu elipsu.*

|             | 0                     | 1                     | 2                     | 3                     | 4                     | 5                     |           |
|-------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------|
| Nesouhlasím | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | Souhlasím |

## 31. Žáci dokáží pracovat samostatně \*

*Označte jen jednu elipsu.*

|             | 0                     | 1                     | 2                     | 3                     | 4                     | 5                     |           |
|-------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------|
| Nesouhlasím | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | Souhlasím |

Inscenační  
metody

metoda inscenační-ohodnoťte na škále 1-5, jak moc je pro vás výrok pravdivý v praxi (1 nejméně, 5 nejvíce). Pokud metodu nepoužíváte, označte 0

## 32. Žáci dokáží spontánně improvizovat během výuky \*

*Označte jen jednu elipsu.*

|             | 0                     | 1                     | 2                     | 3                     | 4                     | 5                     |           |
|-------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------|
| Nesouhlasím | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | Souhlasím |

## 33. Inscenační metoda prohlubuje dříve osvojené učivo \*

*Označte jen jednu elipsu.*

|             | 0                     | 1                     | 2                     | 3                     | 4                     | 5                     |           |
|-------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------|
| Nesouhlasím | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | Souhlasím |

## 34. Metoda je pro mě náročná na přípravu \*

*Označte jen jednu elipsu.*

|             | 0                     | 1                     | 2                     | 3                     | 4                     | 5                     |           |
|-------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------|
| Nesouhlasím | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | Souhlasím |

## 35. Během hraní dokážeme aplikovat i složitější variantu metody-hraní ve skupinách \*

*Označte jen jednu elipsu.*

|             | 0                     | 1                     | 2                     | 3                     | 4                     | 5                     |           |
|-------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------|
| Nesouhlasím | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | Souhlasím |

## 36. Po ukončení metody v mojí výuce probíhá hodnocení inscenace \*

*Označte jen jednu elipsu.*

|             | 0                     | 1                     | 2                     | 3                     | 4                     | 5                     |           |
|-------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------|
| Nesouhlasím | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | Souhlasím |

Didaktické  
hry

Didaktické hry-ohodnoťte na škále 1-5, jak moc je pro vás výrok pravdivý v praxi (1 nejméně, 5 nejvíce). Pokud metodu nepoužíváte, označte 0

## 37. Během didaktických her se mi daří naplnit výchovně vzdělávací plán \*

*Označte jen jednu elipsu.*

|             | 0                     | 1                     | 2                     | 3                     | 4                     | 5                     |           |
|-------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------|
| Nesouhlasím | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | Souhlasím |

## 38. Žáci dokáží jednat spontánně, hra je přirozená \*

*Označte jen jednu elipsu.*

|             | 0                     | 1                     | 2                     | 3                     | 4                     | 5                     |           |
|-------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------|
| Nesouhlasím | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | Souhlasím |

## 39. Používám interakční hry (svobodné hry, skupinové hry, strategické hry apod.) \*

*Označte jen jednu elipsu.*

|             | 0                     | 1                     | 2                     | 3                     | 4                     | 5                     |           |
|-------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------|
| Nesouhlasím | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | Souhlasím |

## 40. Používám simulační hry (hraní rolí, řešení případů, konfliktní hry, loutky, maňasci) \*

*Označte jen jednu elipsu.*

|             | 0                     | 1                     | 2                     | 3                     | 4                     | 5                     |           |
|-------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------|
| Nesouhlasím | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | Souhlasím |

## 41. Používám scénické hry (rozlišení mezi hráči a diváky, jeviště, rekvizity, speciální oblečení) \*

*Označte jen jednu elipsu.*

|             | 0                     | 1                     | 2                     | 3                     | 4                     | 5                     |           |
|-------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------|
| Nesouhlasím | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | Souhlasím |

## Závěrečné otázky

42. Znáš metody RWCT (metody, které čtením a psaním podporují kritické myšlení)

\*

*Označte jen jednu elipsu.*

☐ Ano

☐ Ne

43. Používám ve výuce metody RWCT \*

*Označte jen jednu elipsu.*

☐ Ano

☐ Ne

44. Znáš třífázový model učení E-U-R \*

*Označte jen jednu elipsu.*

☐ Ano

☐ Ne

45. Používám třífázový model učení E-U-R \*

*Označte jen jednu elipsu.*

☐ Ano

☐ Ne

---

Obsah není vytvořen ani schválen Googlem.

Google Formuláře